Gamit sa Indigo isip abono

Indigo (*indigofera tinctoria L.)*, yanong nailhan nga 'tayum', kini mao ang gagmay'ng lisohon nga kakahuyan o sagbutan nga unang gipaila sa Pilipinas isip maoy usa ka tinubdan sa diyubos pero gidawat sa mga mag-uuma nga berdeng pampatambok o abono.

Pagbuhat sa mga gamit pangtanum

1. Ibutang ang mga liso sa sako ug ihumol sa tubig sulod sa 8 ka oras sa dili pa isabwag o itusnod sa init nga tubig sa pipila lang ka minuto.

2. Isabwag ang mga liso sa basaon ug maayong naandam nga. Aron masiguro ang pagkatag sa mga liso sagulan ug limpyo nga balas ang mga *indigo seeds*.

3. Patubigan ang indigo paghuman sa usa ka bulan gikan pagsabwag o kung ang tanum aduna nay katas-on nga 3-4 pulgada. Walay abono o insiktisidyo nga iaplay hangtod sa pag-ani.

4. Anihon ang bunga sa indigo (*indigo seed pods*) 3.5-4 ka bulan gikan sa pagsabwag. Kasagaran sa mga mag-uuma, ginabis ang lawas sa indigo nga dili pinuok (*above ground*) ug ipauga ang inani nga lawas kauban ang bunga niini. Ang liso pwede nga ibulag gikan sa lawas pinaagi sa manu-mano nga paglubok.

5. Ang liso isulod sa sako, botelya o plastik nga butangan ug ipundo sa usa ka kwarto (*room temperature*) hangtud sa ting-tanum.

Mga benepisyo

- makapadugang ug pagkatambok sa yuta
- maayong tubo ug bastanti'g ani o sanggi sa humay nga dunay indigo
- makadugang ug ginansya unya makapakonhud sa gasto sa produksyon matag kilo sa tipase sa humay
- makapakunhod paggamit sa kemikal nga abono
- malahutayong ani o sanggi kauban ang *Direct Seeded Crop*
- makasagang sa nahabiling nitrate sa yuta, aron malikayan ang pagpadius-us niini ngadto sa yuta nga maoy makahatag ug kadaut sa tubig

PHILRICE

Fair use of this material is encouraged. Proper citation is requested. | © 2010 PhilRice

Pamaagi sa paggamit sa indigo isip abono

1. Hulaton hangtud ang umahan makatigum ug igong tubig para maandam ang basang yuta.

2. Putlan ang indigo sa ibabaw sa yuta o buwagon ang mga tanum gamit ang *spike tooth harrow*.

3. Daruhon pag-ayo ang basakan gamit ang daru o traktor aron masagol ang indigo.

4. Ibalhin dayon pagtanum ang humay o 3-5 ka adlaw human *GM incorporation*.

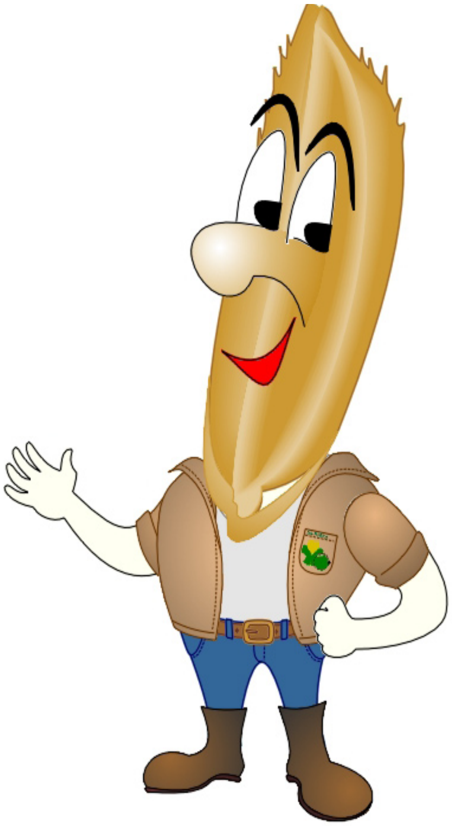

Ang lawas sa indigo mamahimong green manure sa sunod nga wet season sa humay sa Hulyo-Agosto depende sa panahon (pag-ulan). Nasagol kini sa yuta samtang ang yuta giandam alang sa pagtanum sa humay.

Source: Rice Technology Bulletin No. 39. Philippine Rice Research Institute. ©2001

Reviewed by:
Wilfredo Collado

PHILRICE

Fair use of this material is encouraged. Proper citation is requested. | © 2010 PhilRice